İMM Klozunda Yolcuya Manevi Tazminat

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Sigorta Tahkim Uyuşmazlık Hakemi	12.09.2025	Kısmen Kabul

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
K-2025/454886	K-2025/454886	TBK 56, KTK 97-99, 5684 s. K. 30, HMK 326/2

ÖZET

Kazada yolcu olarak yaralanıp %10 sürekli malul kalan başvurucu, karşı aracın İMM manevi tazminat klozuna dayanarak 300.000 TL istedi. Hakem, sigortalı sürücünün %25 kusurunu ve maluliyeti gözeterek 50.000 TL'ye hükmetti; kemer iddiası ispatlanamadığından indirim yapmadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/imm-klozu-yolcuya-manevi-tazminat-hakem-karari-2025-454886/ →

Karar metni

Sigorta Tahkim Komisyonu Hakem Karar Dergisi sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

12.09.2025 Tarih ve K-2025/454886 Sayılı Hakem Kararı

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1. Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından Hakem Heyetimize tevdii olunan uyuşmazlığın, başvuranın içinde yolcu olarak bulunduğu XXX plakalı araç ile aleyhine başvuru yapılan sigorta kuruluşu tarafından Kasko İMM Sigorta Poliçesi ile teminat altına alınmış olan XXX plakalı araç arasında 04/09/2023 tarihinde gerçekleştiği belirtilen trafik kazası sonucu başvurucu XXX'un yaralanması sonucunda başvurucunun manevi zararının aleyhine başvuruda bulunulan sigorta şirketi tarafından İMM sigortası kapsamında karşılanmasını teminen 300.000 TL manevi tazminatının temerrüt tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte tahsili talebine ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Dosya, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu 30. Md. 15. fıkrası ve Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik 8. ve 16. maddeleri çerçevesinde, yapılan ön inceleme sonucu ön inceleme raporu ekinde, karara bağlanmak üzere, hakeme tevdii edilmiş ve yargılamaya başlanmıştır.

Dosya üzerinde yapılan tetkik sonucunda, uyuşmazlığın mahiyeti ve dosya mevcudu itibariyle (HMK 429. madde uyarınca) duruşma yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

Kazanın meydana gelmesinde kimin ne oranda kusurlu olduğunun tespiti bakımından adli trafik bilirkişisi tevdiine karar verilmiş bilirkişi raporunu sunmuş rapor taraflara tebliğ olunmuş, taraflara bilirkişi raporuna karşı itiraz hakkı tanınmıştır.

Dosyada yapacak başkaca usul işlemi kalmadığından, dosya içeriği, başvuranın beyanı, sigorta şirketinin cevap dilekçesi ve bilirkişi raporu dikkate alınarak uyuşmazlık hakkında karara varılmış ve yargılamaya son verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1. Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvurucu vekili sigorta tahkim komisyonuna sunduğu dilekçesinde XXX Anonim Şirketi tarafından sigortalanan XXX plakalı aracın 04.09.2023 tarihinde karıştığı trafik kazası sonucu müvekkilinin bir üniversitenin adli tıp anabilim dalı tarafından düzenlenen 07.02.2025 tarihli raporuna göre %10 oranında sürekli malul kaldığını, kazadan dolayı müvekkilinin uzun süre tedavi gördüğünü, hala çok büyük acı ve ızdırap çektiğini, ömrü boyunca da acı çekmeye devam edeceğini, ayrıca meydana gelen kaza trafik kazası olduğundan müvekkilinin arabaya dahi binmeye çekindiğini, devamlı bir tedirginlik hali içinde kazayı adeta her gün yaşadığını, konu trafik kazası sebebiyle müvekkilinin günlük işlerini yaparken kazayı hatırladığını, ayrıca kaza dolayısıyla ortaya çıkmış olan araz sebebiyle hayatı boyunca kaza sebebiyle yaşadığı acıları unutamayacak olup yaşamını devam ettirirken bile zorluk yaşadığını, müvekkilinin son derece sıkıntılı bir süreç yaşadığını, hayatı boyunca da bu sıkıntıları çekmek zorunda kalacağını, kaza dolayısıyla yaşadığı araz mesleğinde yükselmesine ve mesleğini yaparken zorlanmasına sebep olacağını, olay yeri kaza tespit tutanağından anlaşılacağı üzere kazanın meydana gelmesinde XXX plakalı XXX A.Ş. nezdinde kasko poliçesi ile sigortalı aracın sürücüsü asli ve tam kusurlu olduğunu, müvekkilinin meydana gelen kazada hiçbir kusuru bulunmadığını, ilgili aracın sigorta şirketinde manevi tazminat klozunu da içeren poliçesi bulunduğunu, müvekkilin meydana gelen sakatlanması dolayısıyla manevi tazminata ilişkin 300.000-TL'lik taleplerinin, zarara oranla çok düşük kalmakla birlikte, elbette manevi anlamda zarar çok daha büyük olduğunu, taleplerinin çok hakkaniyetli bir tutar olduğunu ve bu tutarın hüküm altına alınması gerektiğini, faizin avans faizi olarak belirlenmesi gerektiğini, sigorta şirketine, müvekkilinin meydana gelen kaza sonucunda oluşan manevi zarardan kaynaklı talepleri dolayısıyla evrak teslim edildiğini taraflarına 15 günlük yasal süre içerisinde ödeme yapılmadığını, bu sebeple tahkim başvuru şartları oluştuğunu, Yukarıda açıklanan sebeplerden ötürü, 300.000-TL manevi tazminatın temerrüt tarihinden işleyecek avans faizi, yargılama gideri ve vekâlet ücreti ile taraflarına ödetilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

İddialara dayanak olarak; Vekaletname, Davalı Sigorta Şirketine Başvuru Dilekçesi ve Gönderi Belgesi, hastane evrakları, epikriz raporu, soruşturma evrakları, KVKK aydınlatma metni, sağlık kurulu raporu, başvuru giderinin yatırıldığına dair dekont sunulmuştur.

2.2. Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Aleyhine başvurulan sigorta şirketi vekili sunduğu cevap dilekçesinde XXX plakalı kazaya karışan araç müvekkili şirkete 11/05/2023-11/05/2024 tarihleri arasında geçerli olmak üzere 0001-XXX

numaralı XXX Tüm Oto Sigorta Poliçesi ile sigortalı olduğunu, işbu poliçelerden dolayı sorumluluklarının, sigortalının kusuru oranında olmak üzere, ölüm ve sürekli sakatlık durumunda (manevi tazminat) kaza başına azami 1.200.000,00 TL ile sınırlı olduğunu, işbu başvuru, mevzuatta belirtilen sigorta tahkim komisyonuna başvuru şartlarını haiz olmadığını, manevi tazminat taleplerinin sigorta tahkim komisyonu nezdinde değerlendirilmesi usule ve yasaya aykırı olacağından, işbu başvurunun öncelikle görev yönünden reddi gerektiğini, dosya kapsamında karşı tarafça alınan sağlık raporuna açıkça itiraz ettiklerini, manevi tazminat zenginleşme aracı olamayacağını, cezalandırma amacı taşımayacağını, müvekkil şirketin sorumluluğundan bahsedebilmek için, öncelikle sigortalı araç sürücüsünün kusurunun ispat edilmesi gerektiğini, kabul etmemek şartıyla aleyhe bir karar verilmesi durumunda hesaplanan tutardan müterafik kusur indirimi yapılması gerektiğini, başvurucunun kaza esnasında emniyet kemeri kullanıp kullanmadığının belirsiz olduğunu, uyuşmazlık konusu olayda müterafik kusur durumu araştırılması gerektiğini, karayolları trafik kanunu Md. 97 uyarınca davacı tarafın müvekkil sigorta şirketine başvurması kanuni bir zorunluluk olmakla usule uygun başvuru yapılmaması halinde müvekkil şirketin temerrüde düşmeyeceği ve dolayısıyla faiz yükümlülüğünden sorumlu olmayacağını beyan ettiklerini, yukarıda sunulan nedenlerle; müvekkil sigorta şirketi aleyhine ikame edilen işbu başvurunun öncelikle usule ilişkin belirtmiş oldukları gerekçelerle; bu taleplerin kabul edilmemesi halinde ise esastan reddine, masraf ve vekâlet ücretinin karşı tarafa tahmiline karar verilmesini talep etmiştir.

Savunmaya Dayanak Olarak; Vekaletname, genişletilmiş kasko sigorta poliçesi sunulmuştur.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu, 6098 sayılı Borçlar Kanunu, KASKO sigortası genel şartları, kasko poliçesi hükümleri, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik ile Yargıtay kararları ve ilgili diğer mevzuat hükümleri dikkate alınarak hakkaniyete göre karar verilmiştir.

4.DEĞERLENDİRME VE GEREKÇELİ KARAR

Uyuşmazlığa konu talep, başvurucunun içinde bulunduğu XXX plakalı aracın aleyhine başvurulan sigorta şirketine kasko İMM sigortası ile sigortalı XXX plakalı araçla 04/09/2023 tarihinde çarpışması ile başvurucunun yaralanması nedeniyle başvurucunun uğradığı manevi zararlarına karşılık manevi tazminat talebini kasko sigorta poliçesinin İMM klozu kapsamında tazminine ilişkindir.

Başvurucu tarafından XXX AŞ'ne manevi tazminatın ödenmesi için 26/01/2025 tarihinde başvurulduğu bu başvuru ekinde maluliyet raporunun gönderilmediği daha sonra 13/02/2025 tarihinde maluliyet raporu ve manevi tazminat tespitine yarayacak belgelerin gönderildiği anlaşılmakla tahkim dava şartı başvurunun 13/02/2025 tarihinde yapıldığı bu tarihten sonra 2918 sayılı yasanın 97. Maddesi uyarınca 15 günlük süre geçirilerek eldeki tahkim davasının açıldığı başvurunun usulüne uygun olduğu dava ön şartını sağladığı kabul edilmiştir.

Sigorta şirketi tarafından sunulan kasko sigorta poliçesinin incelenmesinden; XXX plakalı otomobilin (sigortalı XXX) 11/05/2023-11/05/2024 dönemi için XXX Aş tarafından genişletilmiş kasko sigorta poliçesi ile sigortalandığı, poliçede yer alan ihtiyari mali mesuliyet teminat limitinin 5.000.000 TL ayrıca kaza başına manevi tazminat (ölüm ve sürekli sakatlık) teminat limitinin 1.250.000 TL olduğu, poliçenin klozlar bölümünde yer aldığı üzere manevi tazminatın kaza sonucu ölüm ve sürekli sakatlık olması hallerinde poliçe üzerinde yazan sigorta bedeli ile sınırlı olmak kaydıyla ihtiyari mali mesuliyet teminat limitleri içerisinde hüküm ifade edeceği belirlenmiştir. Buna göre manevi tazminat yönünden teminat limitinin 1.250.000 TL olduğu anlaşılmıştır.

Başvurucu tarafça sunulan trafik kazası tespit tutanağının incelenmesinde 04/09/2023 tarihinde sürücü XXX sevk ve idaresindeki XXX plakalı aracı ile XXX istikametinden XXX istikametine seyrederken D/010-22 karakolu 52. Km'ye geldiğinde kıyıcık kavşağını kullanarak XXX istikametine dönmek için yolun en sağ şeridinden kavşağa doğru ani dönüş yapmak istediği esnada aracının sol ön kısımlarına aynı istikamette XXX yönüne sol şeritten seyreden sürücü XXX'un XXX plakalı aracının sağ ön yan kısımları ile çarpması neticesinde çift taraflı yaralanmalı ve maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiği başvurucu XXX'un bu kazada yaralandığı anlaşılmıştır.

Başvurucu tarafından sunulan bir üniversitenin adli tıp anabilim dalı tarafından düzenlenen 07/02/2025 tarihli raporda XXX'un 04.09.2023 tarihinde geçirdiği trafik kazası ile ilgili olarak 20.02.2019 tarihli Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirilmesi Hakkındaki Yönetmelik kapsamında yapılan değerlendirmeye göre; Tıbbi iyileşme ve rehabilitasyon süreçleri dikkate alındığında iyileşme süresinin 04.09.2023 tarihinden itibaren 3 (üç) ay olduğu ve bu süre boyunca %100 (yüzde yüz) oranında geçici iş görmezlik/meslekte kazanma gücünü kaybetmiş sayılması gerektiği, Günlük işlevselliğine kavuşması 1 (bir) ay süreceğinden bu süre boyunca bakıcı ihtiyacı olduğu, 04.12.2023 tarihinden itibaren [tıbbi tanı ve değerlendirme ayrıntısı derlemeye alınmamıştır] %10 olduğu, Kişinin maluliyet oranının sürekli ve %10 (yüzde on) olduğu bildirilmiştir.

Kazanın meydana gelmesinde kimin ne oranda kusurlu olduğu konusunda hakemliğimizce sigorta tahkim komisyonu sisteminden görevlendirilen adli trafik bilirkişisi XXX sunduğu gerekçeli raporunda; "XXX Plakalı Araç Sürücüsü XXX' in: 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu 52/1-A maddesini ihlal etmesi sebebiyle meydana gelen trafik kazasında % 25 oranında ASLİ KUSURLU olduğu, XXX Plakalı Araç Sürücüsü XXX' ın: 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu 46/2-B, C ve 53/1-B maddelerini ihlal etmesi sebebiyle meydana gelen trafik kazasında % 75 oranında ASLİ KUSURLU olduğu" şeklinde görüşünü ortaya koymuştur.

Bilirkişi raporu taraflara tebliğ olunarak itiraz hakkı tanınmıştır. Sigorta şirketi vekili ve başvurucu vekili bilirkişi raporuna itiraz etmiştir. İtirazlar yerinde görülmemiş olup dosya kapsamına uygun bilirkişi raporu hükme esas alınmıştır.
Türk Borçlar Kanunun Manevi tazminat başlıklı 56/1 maddesinde "Hâkim, bir kimsenin bedensel bütünlüğünün zedelenmesi durumunda, olayın özelliklerini göz önünde tutarak, zarar görene uygun bir miktar paranın manevi tazminat olarak ödenmesine karar verebilir." Hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu hüküm karşısında kazanın meydana gelmesinde XXX AŞ nezdinde İMM sigortası ile sigortalı XXX plakalı araç sürücüsünün kusurlu, başvurucunun sunduğu heyet raporunda ortaya konulan geçici iş göremezlik süresi ve sürekli iş göremezlik oranı dikkate alınmıştır. Sigorta şirketi tarafından emniyet kemeri takılı olmadığı ileri sürülerek tazminattan müterafik kusur indirimi yapılması talep edilmişse de başvurucunun emniyet kemerinin takılı olup olmadığının anlaşılamadığı emniyet kemerinin takılı olup olmadığının sübuta ermediği kabul edilerek bu konu manevi tazminat belirlenmesinde başvurucu aleyhine tazminatın daha düşük belirlenmesi sebebi olarak değerlendirilmemiştir.

Toplanan tüm deliller karşısında başvurucunun içinde bulunduğu XXX plakalı aracın aleyhine başvurulan sigorta şirketine kasko İMM sigortası ile sigortalı XXX plakalı araçla 04/09/2023 tarihinde çarpışması ile başvurucunun 3 ay geçici iş göremezlik haline ve %10 sürekli iş göremezlik haline neden olur şekilde yaralandığı, kazanın meydana gelmesinde XXX AŞ nezdinde İMM sigortası ile sigortalı XXX plakalı araç sürücüsünün % 25 oranında kusurlu olduğu, başvurucunun içinde bulunduğu araç sürücüsünün % 75 oranında kusurlu olduğu dikkate alınarak başvurucu lehine 50.000 TL manevi tazminat takdirinin uygun olduğu kanaatine varılmakla başvurucunun 300.000 TL manevi tazminat başvurusunun kısmen kabulüyle 50.000 TL manevi tazminatın XXX AŞ'den alınarak başvurucuya verilmesine, fazlaya dair manevi tazminat talebinin reddine karar vermek gerekmiştir.

Başvurucunun tahkim öncesi sigorta şirketine 13/02/2025 tarihinde başvurduğu sigorta şirketinin 2918 sayılı yasanın 99. Maddesi uyarınca 8 iş günü içerisinde ödeme yapması gerekirken yapmadığı bu nedenle 26/02/2025 Tarihinde temerrüde düştüğü, sigortalı aracın otomobil olup ticari faaliyet kapsamında kullanıldığının tespit edilemediği değerlendirilmekle yasal faiz uygulanması gerektiği kanaatine varılmakla hükmolunan tazminata 26/02/2025 tarihinden itibaren yasal faiz uygulanmasına karar verilmiştir.

Başvurucunun manevi tazminat talebi kısmen kabul edilmiş olmakla yargılama giderinin tarafların haklılık durumuna göre paylaştırılıp paylaştırılmayacağı konusunun değerlendirilmesi gerekmiştir.

HMK'nın yargılama giderlerinde sorumluluk başlıklı 326/2 maddesinde, "Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme, yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır." Hükmüne yer verilmiştir.

Anayasa mahkemesinin 25/12/2024 tarihli 2024/29 E. 2024/226 K. Sayılı kararı ile HMK'nın 326/2 maddesinin manevi tazminat davaları yönünden anayasaya aykırı olduğunu ve iptaline kararın resmî gazetede yayımlanmasından başlayarak 9 ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu karar 14/03/2025 tarihinde resmî gazetede yayınlanmış olup iptal kararı 14/12/2025 tarihinde yürürlüğe girecektir. Eldeki davanın karar tarihi itibariyle HMK 326 maddesi yürürlükte ve uygulanması gereken niteliktedir. Bu nedenle yargılama gideri ve avukatlık ücreti takdir edilirken HMK 326/2 maddesi gözetilmiştir.

6. KARAR

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

5.1. Başvuru sahibinin 300.000 TL manevi tazminat talebinin KISMEN KABULÜ ile 50.000 TL manevi tazminatın 26/02/2025 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile aleyhine başvurulan sigorta şirketinden alınarak BAŞVURANA ÖDENMESİNE, fazlaya dair (250.000 TL) tazminat talebinin REDDİNE,
5.2. Başvuru sahibince sarf edilen 4500 TL başvuru ücreti ve 55 TL tebligat gideri, 1732,56 TL bilirkişi ücreti olmak üzere toplam 6.287,56 TL tahkim yargılama giderinden başvurunun kabul edilen kısmına göre 1.047,92 TL'sinin aleyhine başvurulan sigorta şirketinden alınarak BAŞVURANA ÖDENMESİNE, bakiye yargılama giderinin başvurucu üzerine bırakılmasına,

5.3. Başvuran kendisini vekille temsil ettirdiğinden 5684 sayılı yasanın 30/17. maddesi hükümleri ile karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T'nin 17. ve 13. madde hükümleri gereğince başvurunun kabul edilen kısmına göre takdir olunan 30.000 TL avukatlık ücretinin, aleyhine başvurulan sigorta şirketinden alınarak BAŞVURANA ÖDENMESİNE,

Aleyhine başvurulan sigorta şirketi kendisini vekille temsil ettirdiğinden 5684 sayılı yasanın 30/17. maddesi hükümleri ile karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T'nin 17. ve 13. madde hükümleri gereğince başvurunun reddedilen kısmına göre takdir olunan 6000 TL avukatlık ücretinin, başvurandan alınarak aleyhine başvurulan sigorta şirketine ÖDENMESİNE,

5684 sayılı Kanunun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere hakem XXX'ın muhalefeti ile oy çokluğuyla karar verildi.